

מא

פרוטוקול מס' 7/ב
מישיבת ועדת הכלכלה
מיום י"ט טבת תשי"ג - 6.1.1953
בשעה 11.00

חברי הועדה:

משתתפים:

- היו"ר • ס. בנטוב
- י. אורי
- ב. אבניאל
- ט. בז'רנו
- א. כהן
- ד. פלדמן
- ש. פרלסטיין
- ס. קסיס

מוזמנים:

מר עקביה - מטעם רשות הפתוח.

סדר-היום:

- א. המסך הדיון במקציב רשות הפתוח;
- ב. דו"ח ועדת המסנה לענייני מחיר סמן הזית.

פותח את הישיבה.

היו"ר ס. בנטוב:

חיתה לבו היום פגישה עם הנשיאות בענין הסיווריים. אנו הצגנו בפני הנשיאות את הטענות שלנו ביחס להכשלת הסיוור לגליל העליון וביחס לטענות שהיו לנו בזמן הסיוור באילת. יו"ר הכנסת הציע לקרוא להתייעצות את השרים הנוגעים בדבר, בכדי למצוא הסדר מעשי סיוגטח ביצוע הסיוורים במידה שנחליט עליהם, מתוך הרגשה של הסוברניות של הועדה לגבי ההחלטה על הסיוור ותכנית הסיוור. יו"ר הכנסת ניסה שלא לתת לדבר אופי של החלטה קונסטטיוציונית או עקרונית, אלא רצה ללכת בדרך של הסדר שיטטת תקדים. אנו הסכמנו לכך, ואני סקוה שבדרך זו נצליח. אם לא, תתעורר השאלה מחדש.

אני מבין שיטתו דו"ח של ועדת המסנה

לענין סחיר סמן הזית.

א. כהן:

מצד אחד הענין נראה דחוף מאד; מצד שני, ישנה נקודה אחת שעליה עלינו להחליט עם חבר הכנסת קסיס. יש לי רושם שחבר הכנסת קסיס יסכים לתיקון שאנו מציעים, אלא שאנו אריכים לקבל את הסכמתו. כדי לא לדחות את הענין לשבוע צוטף, אני מציע שאקרא את הסיכום המשותף ובאם יהיה ערעור מצד חבר הכנסת קסיס נחזיר את הענין לוועדת המסנה.

היו"ר מ. בנטוב:

אני מציע שבשעה אחת נעבור לענין זה.

ב. אבניאל:

אני רוצה לבקש אינפורמציה ביחס לאותם בתי חרושת, כמו "פיליפס" שנסגרו.

היו"ר מ. בנטוב:

הייתי מציע שתכתוב מכתב אלי ואני אעביר אותו למשרד המסחר והתעשייה ובבקש תשובה, כי יש לנו כמה עניינים דחופים שאנו אריכים לדון בהם, ואם נרצה לשמוע בענין זה את נציג המשרד לא נוכל לעשות זאת בשבועות הקרובים.

א. כהן:

אין כל ספק שיהיה צורך לבקש את משרד המסחר והתעשייה בהרכב החדש, שיבוא לדון אתנו בכמה וכמה בעיות. לכן אני טבור שזה מוקדם להזמין את השר החדש ואפילו את המנהל הכללי החדש, אני חושב, שבעוד כמה שבועות יהיה הזמן המתאים לעשות זאת.

היו"ר מ. בנטוב:

בישיבה קודמת התחלנו לדון בענין תקציב רשות הפיתוח ושאלנו את נציג רשות הפתוח, מר עקביה, שורה של שאלות, שעלינו לענות עליהן עתה.

מר עקביה:

הייתי רוצה להתחיל דוקא בשאלותיו של חבר הכנסת וילנר ואחר כך לעבור לשאלות

אחרות.

השאלות העיקריות הן: מה מעדה של רשות הפיתוח, לשם מה נוצרה ומהי שיטת העברת זמכירת קרקעות. - רשות הפיתוח נוצרה על פי החוק ונתן לה מעמד מיוחד, אפשר לומר זוהי חברה מסלית, או גוף מסלתי שהוקם לפי חוק מיוחד, והוא דומה לחברה. כפי שמסרתי בדו"ח בישיבה הקודמת, רצו להסיג בזה קודם כל, שמבחינת האחריות הכספית, אם האפוטרופוס מוכר קרקעות בזול ואחר כך אותן קרקעות מוכרים ביוקר, אי אפשר לבוא אל הגוף הזה ולומר: אתה ספרת את הקרקע שלי, תן לי את הכסף. זה מבחינה חוקית. האפוטרופוס מוכר את הנכסים לרשות הפיתוח, ורשות הפיתוח, בפיקוח מלא של הכנסת יכולה לעשות את כל הפעולות העסקיות, היא יכולה לנהל את העניינים בצורה עסקית, ולא במובן רגיל של מחלקה מסלית. יחד עם זאת יש עליה פיקוח של ועדות הכנסת והכנסת.

אנו פועלים במסגרת החוק. החוק נותן מעמד מיוחד לקק"ל. הוא נותן לה זכות בכורה לקנות קרקעות. לפני כל מכירת קרקע אנו פונים לקק"ל, אם היא מכונה ליותר על אותה קרקע שאנו עומדים למכור.

האפוטרופוס אינו רשאי למכור לאף אחד, אלא רק לרשות הפיתוח. רשות הפיתוח היא אפוא גוף מיוחד הקונה את כל הקרקעות, והכוונה היתה לחסל את האפוטרופוס בתוך מחזיק קרקע. בתוך גוף מטפטי צריך האפוטרופוס להמסיד לתקיים עוד זמן רב, כי יטבן שאלות שעליהן אי אפשר להכריע מיד.

לרשות הפיתוח יש סמכות לקנות קרקע גם מהמדינה, גם מהמזכה על רכוש האויב וגם מגופים שאינם מוסמכים למכור.

מה פירוט לקנות?

ס. פרלסטין:

מר עקביה:
לקנות פירוטו לקנות ולשלם כסף. אם ישנו מגדש בידוסלים וערכו שווה 3200 לירות, אנו צריכים לשלם לאפוטרופוס 3200 לירות, ואנו משלמים.

ישנם שני חוקים שלפיהם אנו פועלים, חוק בכטי נפקדים וחוק רשות הפיתוח. אנו עובדים במסגרת זאת. אפשר להחיש את העבודה, אפשר לרכזה! אבל זוהי המסגרת. המחירים גם הם קבועים. אנו קונצם קרקע, מפתחים אותה, מתכננים אותה ואחר כך מסכירים וגם מוכרים. לקק"ל יש זכות בכורה בקניית קרקעות. אסור לנו למכור דונם אדמה אחד מבלי שהקק"ל מודיעה לנו שאינה מעונינת בו. אדמות חקלאיות אסור לנו למכור אלא רק לקק"ל. החוק נותן לנו סמכויות רחבות מאד. וזה נובע מטני גורמים, מצד אחד מתוך מחשבות של פיתוח, ומצד שני מכיוון שזהו צוף שאם לא יהיה לו כסף, אסור יהיה לו לפעול. מבלי חופש פעולה לא נוכל לעשות שום דבר. אולם מבחינה מעשית, אנו מוגבלים בתחום הפתוח הפיזי של המקרקעים.

מי מקבל את הרווח שמצטבר ממכירות גדולות?

ס. פרלסטין:

מר עקביה:
הרווח הזה נכנס לקופת רשות הפיתוח, אבל זה עובר חזרה למדינה.

פיתוח פיזי פרוטו - בנינים להשכרה, כבישים ועוד. פעולות אלו עושים אנו, או שאנו יזמים ומפעילים אחרים לעשותן. למשל בתל-אביב מקימים מחסני ערובה מיוחדים. אנו נותנים את הקרקע ועושים את התכנון. אנו לא נבנה בעצמנו את מחסני הערובה, כי אין לנו כספים לכך. אבל אנו מסכירים זאת לתקופה ארוכה, לאנשים שמוכנים לבנות, ואם הם לא יבנו תוך הזמן הקבוע בחוזה, ניקח את האדמה בחזרה.

לפי החוק כפופה רשות הפיתוח לשר האוצר, אבל מבחינת מכירת הקרקעות היא כפופה לממשלה כולה, אבל אינה מחלקה של האוצר במובן הרגיל.

"מחצבי ישראל" הוקמה בהתחלה על ידי רשות הפיתוח ואחר כך נעשה ענין בפני עצמה ומתנהלת בפני עצמה.

מהו החוק שלפיו הוקמה חברת "מחצבי ישראל"?

ס. בז'רנו:

מר עקביה:
זוהי חברה, ועל כן אין צורך בסום חוק על מנת להקים. לרשות הפיתוח יש סמכות להקים חברות. אנו מקימים כל מיני חברות. אנו הקימנו חברה לשיכון צבורי.

ס. בז'רנו:

ההחלטה לתת את הקונצסיה על כל מחצבי הנגב ל"מחצבי ישראל", על מה היא מבוססת?

מר עקביה:

קונצסיה אפשר לתת רק על ידי חוק נכסי המדינה.

ב. אבניאל:

כמה מניות יש לכם בחברת "מחצבי ישראל"?

מר עקביה:

למחצבי ישראל יש 1000 מניות, 999 מהן הן שלנו. חברה זו אינה יכולה

לחלק רווחים. במידה שיטנם נכסים, הם שייכים לרשות הפיתוח.

ביחס לצד הכספי, אנו צריכים לממן חלק מההוצאות. ההכנסות שאנו מקבלים מועברות לאוצר המדינה. אם ישנו תקציב לכבישים ולפעולות גדולות של המדינה, עושה זאת המדינה בתור מדינה, ואחר כך ישנן פעולות שרשות הפיתוח עושה. למשל, אם יצטרפו להעביר קו רכבת למחצבי הערוכה המרכזיים, אנו לא נעשה זאת, אבל אם יצטרפו לסלול שלוחה צדדית למחצבי הערוכה, זה מתפקידנו לעשות. ואז, או שנחבט את ההוצאות מבעלי מחצבי הערוכה, לפי השיטה הנהוגה, או שנבדיל את דמי החכירה, או שנדרוש תשלום מראש. זהו ההבדל מבחינת פעולות פיתוח סמסיות.

בשאלת התקציב כמו בעניינים אחרים, אנו נמצאים במצב חוקי מסובך. החוק הוא כזה: התקציב באופן רגיל צריך לעבור גם בוועדות הכנסת וגם במליאת הכנסת. שר האוצר המנסח קפלו התנגד לכך, שהתקציב יאושר במליאת הכנסת. על כן נעשה סדור מיוחד, שאת התקציב מאשרים במליאת הכנסת, אבל אם חסר כסף, אנו צריכים לבקש את הכללת ועדת הכלכלה ואשרור ועדת הכספים.

מה הן הדרכים שלנו לרכישת קרקעות? - בדרך כלל אנו יכולים לקנות את הקרקע מהאפוטרופוס. במקרים מיוחדים אנו יכולים לקנות בדרך של מו"ם מיחידים. עשינו תכנית לשיכון עמסי בחיפה על סטח של ארבע חלקות שאחת מהן שייכת ליהודים, במקרה כזה, אנו קונים את הקרקע מבעליה בדרך ברגילה. בדרך כלל איננו קונים קרקע מאנשים הפרטיים, הדרך העקרית היא הפקעת קרקע. בדרגת ביורוסלים, למשל, יש קרקע שגם מטעמיים ליגליים וגם מטעמים מעסיים איננו יכולים לדעת למי שייכת הקרקע, ואז הפקענו את כל הסטח. היו מקרים שעשינו הסכם עם בעלי הקרקע על ידי חליפין.

חבר הכנסת קסים שאל ביחס לעיר התחתית בחיפה, רוב הסטח הזה נמצא בידי האפוטרופוס, וישנם שטחים קטנים מאד של 70-80 מטר הסייכים לערבים הנמצאים בארץ. יתכן מאד שגם כאן נצטרך להפקיע את השטחים האלה. כל איזור התעשייה בירוסלים הוקם על אדמה שלמעשה היא מופקעת.

הפרוצדורה היא פרוצדורה רגילה של מכירה והעברה א בטבו. זה ענין מסובך מאד במקרים רבים, כי ספרי האחוזה אינם קיימים, או שאין הסדר. האנגלים עסקו בהסדר זה 30 שנה ועשו פעולה גדולה. מבחינה זו אנו נמצאים במצב טוב מאד בהשוואה לארצות כמו ארצות הברית. ההסדר נעשה בעיקר בטוחים מעורבים או בטוחים היהודיים. אם ישנו מקום כמו תרשיחה, שעליו שאל חבר הכנסת קסים, שם לא נעשה הסדר עד היום, גם במקרים שנעשה הסדר חטרים ספרי האחוזה. אמנם יש לנו רסימות ורקו ומס רכוש חקלאי, אבל גם הן אינן שלימות. אנו צריכים לעשות פעולה גדולה של ריטום והסדר, אבל זוהי פעולה יקרה מאד. איננו עושים הסדר לפי נפקדים ונמצאים, אלא כל מטרת ההסדר היא לקבוע למי שייכת הקרקע.

המטרה העיקרית שלנו כיום היא, רכוז כל הקרקעות בידי רשות הפתוח. יש לנו החלטה של הממשלה והמלצה של ועדת הכספים בענין זה. אם היו"ר שואל, במסך כמה זמן זה ייעשה, הרי אני יכול רק לומר, שהאפוסטרופוס הצהיר, שתוך שנתיים הוא יחסל את נכסיו. אני הייתי סוכן להציע שהדבר ייעשה בזמן קצר יותר מאשר שנתיים, אבל זה אנו תלוי בנו אלא באפוסטרופוס.

היו"ר ס. בנטוב:

מה מעכב את החיסול?

מר עקביה:

סיטות העבודה ומנגנון האפוסטרופוס, שרוצה להעביר את הנכסים רק בטוב.

מר בנטוב שאל ביחס לעקרונות הפעולה שלנו, ומה היו העקרונות עד עכשו. דברים אלה אינם קבועים כל כך, בעיקר אם אנו רוצים לגשת לענין בצורה עסקית, כשאנו צריכים לחשוב על המחירים, על התנאים הכלליים ועל דרישות הקונים. דבר זה אינו יכול להיות קבוע לעולמי עד. בתחלת הפעולה נקבעו עקרונות מסויימים; אג" יש לבכר התכרות על מכירות; ג. יש לתת מסיונות למוסדות; ג. במידה שיסגן מכירות מסכפע זר, יש להתייחס אליהן בחיוב; ד. כל מכירה וכל החכרה צריכים להעשות בתנאי של פיתוח.

מר בנטוב דבר על מברשים קפואים במרכזי הערים. לא רשות הפיתוח יכולה לפעול בענין זה. אם לאדם יש מברש פרטי במרכז העיר ואינו רוצה למכור אותו ואף לא לבנות עליו, אין לעשות נגדו דבר, אלא שאפשר ללחוץ עליו על ידי מסי עיריה גבוהים ועל ידי מסי מסלה גבוהים. גם התנאים הכלכליים קובעים בענין זה.

היו"ר ס. בנטוב:

לא הבינות את שאלתי. אני שאלתי אם רשות הפיתוח אינה מכינה הצעת חוק שיאפשר להכריז על שטחים אלה כשטחים העומדים לפיתוח.

מר עקביה:

אין זה בסמכותה של רשות הפיתוח. הייתי אומר, שזה בסמכותה של רשות התכנון. אנחנו בכלל לא דנו בזה. במקרה שיש הכרה באדמות כאלה, או שאנו מפקיעים או שאנו עושים חליפין.

נשאלה שאלה ביחס לקרקע למעברות. קסיי המעברות אינם כל כך קסיים של קרקע, אלא קסיים של תכנון. כאשר הסוכנות התחילה להקים מעברות היא לא התחשבה מספיק בדעת התכנון. הקימו את המעברות לפי הנחיות ולפי המעברות. עכשו, כאשר צריך להקים סיכונים קבע מתחיל הויכוח עם אגף התכנון, וגם עם העולים שאינם רוצים לזוז מהמקומות בהם הם יושבים.

ביחס לתאום בין רשות הפיתוח ואגף התכנון, אני יכול לומר, כי ישנו שיתוף פעולה הטוב ביותר שיכול להיות. ראש אגף התכנון הוא חבר רשות הפיתוח. את הצעות ההחלטות אנו מעבירים לאגף התכנון והם בודקים זאת. בכל זאת, ישנם דברים רבים שנעשו לא על ידי רשות הפתוח, אלא עוד לפני שהוקמה רשות הפתוח, ובמידה רבה נעשו בנגוד לדעת אגף התכנון. וזוהי תשובתי לחבר הכנסת אורי, שאם השתטשו בקרקע חקלאית בסביבות נתניה לצרכי סיכון, הרי זה נעשה לפני קום רשות הפתוח.

י. אורי:

מי נטע את האקליפטוסים בדרך לנתניה?

מר עקביה:

עד כמה שאני יודע פעולה זו נעשתה לפי דרישת עיריית נתניה, ירצתה להפריז בין הכביש הראשי ואיזור התעסיה על ידי פס ירק.

בשטח שבין מקוה ישראל ותל-אביב, אינני יודע בדיוק אם זה אנו-כביר או סלמה, מלבד חלק שמסרנו לקק"ל, לא מסרנו סום קרקע.

אשר לטאלת מסקי עזר בסביבות הערים, אנו עסקנו מעט מאוד בפעולה חקלאית מסמ. במידה שטפלנו באדמות הפועדות לחקלאות, הקק"ל רכשה אותן והיא מטפלת בזה. איננו מנסים לעשות זאת, רק במידה שיש לחץ עלינו, כמו, במקרה שהיה בבני ברק, שלכמה יהודים שהיו רפתות בטסחים שאנו קנינו, בתנו במקומות אחרים שטחים של דונם דונם וחצי לבנות רפתות. אבל הטיפול בעניינים חקלאיים לא היה בידינו באופן מרוכז.

אשר לטאלת אתור הערים החדשות, הפעולה נעשתה ונעשית על ידי אגף התכנון, ואם נעשו סגיאנות או לא, אינני יכול לספוט על כך.

ביחס לתכניות העבודה שלנו לעתיד וביחס לטאלותיו של חבר הכנסת א. כהן, אנו רואים את עיקר עבודתנו בפיתוח עיירות חדשות, במידה שיש צורך בדבר ובמידה שנוכל להקדיש מאמצים לכך. אנו רואים כשטח העבודה הגדול שלנו את פיתוח איזורי התעשייה, בין בעצמנו ובין בשותפות עם העיריות. אנו מהווים כעת גורם מכריע בעל ענייני הסיכון, בין שאנו מוכרים אדמות לקק"ל ובין שאנו מוכרים אדמות במיטדין. כל הסיכונים נעשים אך ורק על אדמות רשות הפיתוח.

בשאלה שאלה ביחס לטכונת נורדיה. זה ענין הנוגע לא רק לנו, אלא נוגע בראש ובראשונה לעיריית תל-אביב. אני צריך להפגש מחר בענין זה עם סגל מקום ראש העיר. אולם כפי שאמרתי כבר ענין זה נוגע להתפתחות העיר תל-אביב והיא צריכה למצוא את האמצעים לפעולה זו. אנו נעסור לה, על ידי כך שנסחרר לתקופה זו או אחרת את הקרקע.

יש לנו קסיים גדולים באיזור החוף וביחוד בענין אגף התכנון. כי בעיריית וגאגף התכנון יש נטיה לפצות את כל בעלי הקרקע הפרטיים על חשבון רשות הפיתוח. ואנו מטעמים שלנו מוכרחים להתנגד לכך.

בשאלתי על ידי היו"ר מר בנטוב מה היו הטכירות עד היום. בדרך כלל היינו מעבירים רשימות של מכירות לוועדת הכספים, אבל בזמן האחרון אין מכירות רבות. כאן לפני שתי רשימות של מכירות שנעשו על ידי רשות הפיתוח, אחת במסבך ישראלי והשניה במסבך זר. (מוטר לחברי הועדה את שתי הרשימות).

האם בשטח הצפוני של תל-אביב לא נתן להפקיע סטחים ולהבטיח שהתמורה תשלום

א. כהן:

על ידי המדינה?

אתה יכול לפעול רק על ידי החוק. אפשר לעשות פרצלציה, אבל לזה צריך חוק מתאים,

מר עפקיה:

וחוק זה אינו קיים.

התקציב האופרטיבי שלנו היה בערך בסכום של שני מליון לירות. ביחס להתחייבויות, אם נוציא את הסכום של אגוד הלותרני וסכומים אחרים, שאנו יכולים לדחות לשנה הבאה, נגיע לתקציב של 1,300,000 ל"י. זוהי אפוא תוספת של 60 אלף ל"י בלבד. אנו מנסים את המלצת הועדה על סכום זה.

ביחס לכספים שהוצאו, אין כל ויכוח. השאלה היא לגבי הסכומים שטרם הוצאו. ביטיבה הקודמת הצעתי, שלא נאטר את הסכומים שטרם הוצאו עד אשר נבדוק את הדבר בדיוק יסודית יותר.

ס. פרלסטין:

בדיוק יסודית יותר.

אני מתנגד להצעת חבר הכנסת פרלסטין. אני

י. אורני:

לאשר את התקציב כולו, ולדרוש לי להכא ימציאו לנו את התקציב ההקדם
על מנת שנוכל לדון בו טרם שהוא יבוצע.

א. כתב:

אני רואה שכל שמועים חשובות העניין
הוא פחות לסוד ופחות מוסבר, כי יש
לו שלוחות לכל פעולות הפיתוח בארץ. אני מגיע למסקנה שאין טעם שלא
נמליץ, ובמידה שיש לוועדת הכלכלה מה להשכיל את המסמלה, הכתובת
איננה רשות הפיתוח אלא הכנסת והמסמלה. מה שנראה לי כנוגע לרשות
הפיתוח, הרי זו המאלה, האם נתן באמצעים תקציביים יותר גדולים ובאמצעים
חוקיים יותר מסוכללים, לפעולה רחבה יותר של רשות הפיתוח, כי את
המעצורים העיקריים אני רואה בעניין שיתוף הפעולה עם העיריות ואגף
התכנון. על כן אני חושב, שאנו צריכים להמליץ על כלים חוקיים שיאפשרו
פעולה יותר מהירה.

בסיכום הצעתי היא, לאשר את התקציב
הזה. אבל לגבי השנה הבאה, אני מציע לנסות לסכם לנו כמה המלצות למסמלה
בדבר הרחבת פעולת רשות הפיתוח וייעול העבודה על ידי תוספת מכסירים
חוקיים.

היו"ר מ. בנטוב:

ברשימת ההחלטות והמכירות שמסרת לנו
ישנה המלצה של 840 דונם במטבע זר.
הייתי רוצה לשמוע פרטים על החכרה זו.

מר עקביה:

זו הייתה פעולה גדולה שנעשתה עוד לפני
הקמת רשות הפתוח. כמה אנשים מבלגיה
הסקיעו את כספם בדולרים לקניית אדמות ופתוחן למטרת בגיה ולמטרות
אחרות. הם היו עכוביים להתחלת העבודה, כי הקרקע הוא מושע, אבל בינתיים
סודר העניין ועוסקים כבר בפרצלציה של השטח.

היו"ר מ. בנטוב:

מי מכר את הקרקע?

מר עקביה:

מר האוצר, המנוח קפלן.

אני מבקש המלצת ועדת הכלכלה לוועדת
הכספים לאשר את התקציב האופרטיבי בשלמותו ותוספת של 60 אלף לירות
למבנון, לפי האסור נציבות המבנון.

היו"ר מ. בנטוב:

כאן ישנן שני סוגי שאלות. סוג אחד
נוגע לפעולות של רשות הפיתוח, וכאן
אפשר להציע הצעות להמלצה, ואפשר לא להציע. בכל אופן זה לגטימי ביחס
להמלצות על התקציב הזה. אם, למשל, התעוררה בעיה של אסיות הפעולה
של העברת נכסים וכתוצאה מזה כפילות של שני מוסדות בפרדים - האפוסטרופוס
ורשות הפתוח - אני חושב, שזה יהיה בסדר אם בשטח זה נמליץ על דרך סטויימת,
אם ישנה בעיה של חוסר חוק לפרצלציה, הרי גם על כך אפשר להמליץ.

ביחס לתקציב, אני חושב שאנו צריכים
לעמוד על כל טעיף וטעיף. כאן ישנו טעיף של פיתוח ערים בשיתוף עם
בורמים אחרים. אינני סבור שצריך להקציב כספים לפתוח מרכזים כמו חיפה
ותל-אביב, כי יש מדיניות מוצהרת של המסמלה על פיזור האוכלוסיה.

דבר שלישי המעורר אצלי תמרון, זה עניין
המסמלה המיוחדת למניעת פליטות. אני מבין שצריך לשמור מפני פליטות, אבל
אינני מבין מדוע יש צורך במסמלה מיוחדת.

י. אורי:

הייתי מבין את דרישות היו"ר אילו הוצע
לנו כעת תקציב חדש. אבל למעשה מוצע
לנו תקציב שברובו הגדול הוצא, על כן אני מציע לאשר את התקציב כפי
שהוצע לנו. דרך אחרת איננה. אנו נוכל לעשות זאת כאשר יגישו לנו את
התקציב לשנה הבאה.

ט. בבה:
אני מציע, שלא נמליץ על הסכומים שטרם הוצאו. לדעתי, אפשר לדחות את פיתוח איזור התעשייה ביבנה, שצריך לעלות 50 אלף לירות.

מר עקביה:
50 אלף לירות אלה כוללים 4 מקומות ולא רק את יבנה.

ביחס לסעיף פיתוח ערים בשיתוף עם גורמים אחרים, הרי הסכום של 10 אלפים לירות שהוקצב לחיפה זהו אפס, ואינו מספיק אפילו לקניית 250 מטר אדמה.

ט. פרלסטין:
לדעתי, הבעיה עדיין לא הובררה די צרכה, ובפרט בעית הכפילות בין 4 רטויות - האפורופוס, רטות הפיתוח, הקק"ל והעיריות. יש לי הרושם שיטנה כאן בפילדת ופעולות פיקטיביות שאפשר להסנע מהן. על כן אינני רואה אפשרות להמליץ על התקציב האופטימי. אבל מכיוון שאנו עומדים כבר בסוף שנת התקציב, אני מציע באופן קונקרטי לאשר רק את הסכומים שהוצאו כבר - 815 אלף לירות.

היו"ר ט. בנטוב:
מר עקביה, מה דעתך על כך שנמליץ רק על החלק הריאלי של התקציב?

מר עקביה:
היינו מסכים מאד אילו הועדה המליצה על התקציב כולו. אבל אני מוכן לקבל את החלטת הועדה, ולהבא נסתדר להגיש את התקציב יותר מוקדם.

ט. פרלסטין:
בענין התוספת של 60 אלף לירות לעבודה מנהלתית, לא קבלנו על כך כל הסבר, ואינני חושב שאנו יכולים להמליץ על כך.

מר עקביה:
ענין זה של התקציב המנהלתי חשוב לנו אולי לא פחות מאשר התקציב האופרטיבי. שום עבודה אינה בעטית בלי סנגורן. מספר העובדים שלנו גדל מ-50 מבטנה הבאה יוסיף ויגדל כתוצאה מגדול הנכסים.

היו"ר ט. בנטוב:
אני מגיע למסקנה, שעל התקציב המנהלתי אנו צריכים לדון לחוד. וזאת בעטה בישיבה הבאה.

אני מבין שההצעה היסודית היא, להמליץ על אשור החלק הריאלי של התקציב שהוצא כבר ועל החלק שצריך להיות מוצא עד הראשון באפריל.

בתקבלה ההצעה להמליץ על החלק הריאלי של התקציב שהוצא כבר ועל החלק שצריך להיות מוצא עד הראשון באפריל.

היו"ר ט. בנטוב:
ביחס לטבויים בתוך התקציב יש לי כמה הצעות: א. הסעיף פיתוח ערים - בסתמוף עם גורמים אחרים טעון עדיין בירור, ועל כן אינני רוצה להתחייב כרגע מבחינה זו.

ב. ביחס למסורה, אני מוכן במקום שתי הפוציציות הללו, לתת דורכה של 35 אלף לירות שתמסה את שני הסעיפים הללו. ואז אני מטמיר לי את הזכות לדון על כך בפרוטרוט בתקציב הבא.

מר עקביה:
אנו חושבים לפרק את המסורה הזאת בשנה הבאה. גם בשנה זו פטרנו מספר עובדים מהמסורה. אבל אינני חושב שאפשר לעשות זאת בשיטה זאת.

היו"ר ס. בנטוב: אני מעמיד להצבעה את הצעת ביחס למסטרה.

ה צ ב ע ה

הצעת היו"ר ס. בנטוב - נדחתה

היו"ר ס. בנטוב: על התקציב המנהלתי נדון בישיבה הבאה.

ועתה יטבן שתי המלצות:

א. הועדה מכיטה בדאגה על כפילות מסויימת שנתגלתה בקשר עם קיום בפרד של מסרד האפוסטרופוס על בכסי נפקדים ומסרד רטות הפיתוח, ששניהם מטפלים בענין העברת קרקעות, ומציעה לזרז את הפעולות להעברת הפעולה כולה לרטות מסות הפיתוח.

ס. בז'רנו: אני מציע לך לכלול בהצעה זו גם את הכפילות בפעולה עם הקק"ל והעיריות, כי גם כאן יטנה אדמיניסטרציה כפולה לאותה מסרה.

היו"ר ס. בנטוב: איננו יכולים לכלול את הקק"ל והעיריות כי הן אינן רטויות מסלתיים, ואני מדבר על שני מוסדות מסלתיים שמטפלים באותו דבר.

ההמלצה השניה היא ביחס לחוק לפרצלציה.

א. כהן: ההמלצה השניה על חוק לפרצלציה היא קטע מהבעיה כולה, ועל מן אני חוטב שאיננו יכולים לקבלה.

היו"ר ס. בנטוב: אם יש לחברים עוד המלצות, יגישו אותן ובטובע הבא נחליט על כל ההמלצות.

ועתה אנו עוברים לענין הסמן.

א. כהן: בוועדת המסנה לענין מחירי סמן הזית נתקבל הסיכום הבא:

א. בעלי המטעים טענו לקביעת מחיר לסמן זית בסכום של 1370 לירות לטונה. כן התאוננו על צורת הביצוע של הפיקוח ושל קבלת הסמן על ידי המטלה. ההפוט בין המחיר הרשמי האקטואלי - 700 לירות לטונה - לבין המחיר שדרשו בעלי המטעים - נראה בעיני הועדה כבלתי מוצדק. בעיקר אין הועדה מקבלת את החשוב של ההון המוסקע בכל עץ זית בגובה של 25 לירות.

ב. לעומת זאת מוצאת הועדה כי בין פרטי החשוב של הוצאות הייצור, כפי שהוצגו על ידי שני הצדדים, קיימות סתירות ניכרות המחייבות בדיקה מטצה ומפורטת. ועדת המסנה התרשמה כי בכמה סעיפים של חישוב הוצאות הייצור מידת הצדק נוטה לצד הסקפתם של בעל המטעים.

ג. אלא, בהתחשב עם כך שאין ועדת מסנה או ועדת כנסת, יכולה ומוסמכת, לדעת הועדה, לקבוע הלכות פסוקות בפרטים של חישוב מצרך מסויים; וכן מחמת החשט לקבוע תקדימים בלתי רצויים לגבי מקדת מקרים אחרים של אי הסכמה מצד המעוניינים לחישוביו של אגף המחירים, - אין הועדה רואה הצדקה לעצמה לקבוע מחיר חדש לסמן זית.

ג. לפיכך החליטה הועדה להסליף לפני הממשלה על סגור ועדה סיועד סיד, סבין הצמרת הכלכלית של מטרד המסחר והתעשייה ומטרד החקלאות, במטרה לקבוע מהו טעור העלאה ההוגן והמוצדק למחיר שסן הזית לעונה זו, לאור ירטי הוצאות הייצור הממשיות ורסת המחירים הכללית.

ד. במיוחד מציעה הועדה להתחשב עם העובדה כי אחוז החומצנות שעלה הסנה במידה יתרה בגלל ההשחיות שבגרסו שלא באטמת בעלי המטעים, עטוי לפגוע אף הוא במחיר הממטי.

ה. הועדה רואה צורך להסב תשומת לב של הממשלה לעובדה, כי יש לעודד את הייצור שסן הזית המקומי, הן על ידי טפול יותר טוב במטעים הקיימים, והן על ידי הבטחת תנאים כלכליים יותר נוחים לנטיעת חדשות.

ס. קסיט:
כחות דעת של מיעוט ברצוני להוסיף את הסעיף הבא: כל סגור שיחול במחיר שסן הזית יכלול גם את עונת 1952 בשלמותה.

היו"ר ס. בנטוב:
לדעתי, זה מוצדק ואני מציע לתמוך בזה.

א. כהן:
אחת הסיבות לכך, שאנו דורשים סגור במחיר היא ההתייקרות שחלה בזמן האחרון. זה לא היה לפני כמה חדשים. סיבה שניה היא, שאיננו יכולים להחליט על כך מבלי שנדע אם יש מטה לשלם. השמן כבר חולק לצרכנים. מי ישלם אפוא את ההפרש הזה?

א. אורי:
אני מציע להחזיר סעיף זה לוועדת המסנה.

ס. קסיט:
א. שלא
אלה / מסרו את הזיתים יהנו סכך, ואילו אלה שמסרו את הזיתים, לא יהנו סכך.

א. כהן:
אני מציע שאת הטיכום שהבאתי בפניכם בקבל ובעביר למטרדים הנוגעים בדבר, כי הענין דחוף מאד, ואת הצעת חבר הכנסת קסיט בחזיר לוועדת המסנה ונחליט עליה בישיבה הבאה.

היו"ר ס. בנטוב:
אני מציע שועדת המסנה תדון עוד היום בהצעת חבר הכנסת קסיט, ואם היא תתקבל פה אחד נוסיף אותה לטיכום הכללי.

הצעת היו"ר בתקבלה

א. אורי:
לאור החלטת ועדת הכנסת לא לקיים בסבוע הבא ישיבות מליאה ולהרבות בישיבות ועדות, אני מציע שהיום נקבע את סדר הישיבות לסבוע הבא.

אני מציע שהועדה תצא לסיור לכביס סדום החדש ולעין גדי.

היו"ר ס. בנטוב:
לאחר סיוסדר ענין הסיורים עם נשיאות הכנסת, נחליט על כך.